

ØVELSE: MIN KULTURELLE SAMMENHÆNG

MÅLGRUPPE	Udskolingen og gymnasiet
FORMÅL	Øvelsen giver indsigt i uskrevne regler og normer, og eleverne får en forståelse for, hvordan deres egen og andres adfærd er styret/påvirket af de kulturelle normer, der gælder for de situationer, som eleverne indgår i.
FORLØB OG TIDSFORBRUG	To-tre lektioner Introduktion (en lektion). Produkt - hjemme-/gruppeopgave - undersøge kulturelle normer Præsentation af produkt og afrunding (en-to lektioner)
FORBEREDELSE	Øvelsen kræver ingen forberedelsestid med materialer.

Lektion 1 - gennemførelse

1. Præsenter formålet med lektionen.
2. Tal med eleverne om begrebet "sammenhæng"/"kontekst". Hvad forstår de ved begrebet?

Definition: Kontekst/sammenhæng: De omstændigheder, hvorunder noget finder sted. Forhold som et bestemt fænomen er forbundet med.

3. Introducer begrebet "kulturel sammenhæng"/"kulturel kontekst".

Definition: Kulturel kontekst/ kulturel sammenhæng: De uskrevne regler og normer, der udvikles inden for en kultur, og som bliver en del af den forventede adfærd hos personer, der tilhører den kultur/gruppe.

4. Bed eleverne komme med eksempler på situationer, hvor der er uskrevne regler for, hvordan man skal opføre sig. Har de svært ved det, så kan du komme med et eksempel:

Eksempel: Du sidder i bussen, og en pige stiger på. Er der nogen regler for, hvor hun sætter sig?

Almindeligt i Danmark: Hvis der er et ledigt dobbeltsæde, forventes det, at vedkommende sætter sig på det og ikke ved siden af nogen, der allerede sidder i bussen.

Den kulturelle sammenhæng i denne situation er de uskrevne kulturelle normer. I Danmark har vi et stort personligt rum, og med denne opførelse respekteres det personlige rum.

Kan eleverne finde på andre eksempler?

5. Fremfør påstanden "Teenagere – eleverne selv – opfører sig og taler anderledes, når de er hjemme med deres forældre, end når de er sammen med vennerne."

Bed eleverne komme med eksempler på, hvad de ikke gør eller siger, når deres forældre er der.

Hvorfor ville det være pinligt, ubehageligt eller upassende at gøre eller sige det til forældrene?

Spørg eleverne om eksemplerne er noget de fleste er enige om, at man ikke gør?

Spørg om det er skrevet ned noget sted, eller om det bare er noget, man ved?

6. Forklar, at hvis du "bare ved noget" er på en bestemt måde, eller at du bør/ikke bør gøre visse ting, så det er en uskreven regel = en kulturel norm.

De kulturelle normer er ubevidst styrende for personer, der bor i en bestemt kultur. Det er de kulturelle normer, der giver viden om, hvad der er acceptabelt/uacceptabelt, høfligt/uhøfligt, rigtigt/forkert i en given situation.

7. Forklar, at de kulturelle normer kan omfatte et helt land eller de fleste i et land. De kan også være mere specifikke for én gruppe, ligesom teenagere har forskellige kulturelle normer, når de er sammen med familien, og når de er sammen med venner. Bed eleverne om at komme med eksempler: skole/klasse, fodboldhold, boligområder m.m. Dette kalder vi typisk sub-kulturer.

Derfor kan man føle en usikkerhed og have svært ved lige at passe ind, når man kommer ind i en ny skole, flytter til en anden by, mv.

Forskellene mellem grupperne i et land er som regel mindre, og man kan ret hurtigt finde ud af de uskrevne regler.

Hvis man flytter til et andet land, er forskellene ofte større, og det tager længere tid at finde ud af de kulturelle normer.

8. Præsenter eleverne for hjemme-/gruppeopgaven.

Produkt - hjemme-/gruppeopgave

Eleverne skal i små grupper lave en plakat eller en kort film, der viser eksempler på kulturelle normer (uskrevne regler).

Det kan være på skolen, i byen, i deres kvarter, sportsklub eller lignende.

På plakaten/filmen skal det også fremgå om, og hvordan de uskrevne regler kan være svære at få øje på og forstå for især personer, der ikke tilhører den pågældende kulturgruppe.

Eleverne må også gerne beskrive hvilke misforståelser, der kan opstå, hvis man ikke kender de uskrevne regler.

Lektion 2 - præsentation og afrunding

1. Hver gruppe præsenterer deres produkt og konklusioner.
2. Læg op til diskussion efter hver præsentation.

Kan de øvrige elever genkende sig selv i beskrivelsen af den kulturelle norm?

Hvordan kan de uskrevne regler opfattes af andre, der kommer udefra og ikke kender dem?

I eksemplet med bussen kan danskerne blive opfattet som:

- o Afstandstagende – de vil ikke have kontakt
- o Uvenlige – de ignorerer hinanden og ser sure ud
- o Hensynsfulde – der er meget forkølelse i omløb og man vil ikke smitte hinanden

Det afhænger af, hvilken referenceramme betragteren har.